

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ
З ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

Київ 2023

УДК 619:616 (082)

*Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Науково-методичного центру ВФПО (протокол від 17.10.2023 № 5)*

Збірник матеріалів конференцій з ветеринарної медицини, Науково-методичний центр ВФПО. – Київ, 2023. – 177 с.

Відповідальні за випуск: Тетяна ДУДУС, Ірина МОРГУН (Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»)

Редактори

Ірина СЄРОВА, Людмила ТАЛЮТА

За точність і зміст матеріалів, достовірність і розкриття проблеми відповідальність несуть автори публікацій

УДК 636.6.09:616.995.7 (045)

ШАГАНЕНКО Раїса, канд. вет. наук, доцент,
КОЗІЙ Наталія, канд. вет. наук, доцент,
АВРАМЕНКО Наталія, канд. вет. наук, доцент,
ШАГАНЕНКО Володимир, канд. вет. наук, доцент,
ГОНЧАРЕНКО Володимир, канд. вет. наук, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет
dep.parasitology@btsau.edu.ua

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ NEXGARD COMBO У КОТІВ

Відомо, що коти, як тварини-компаньйони, є набагато чутливішими до більшої кількості лікарських засобів, порівняно із собаками. В питаннях лікування котів за захворювань як інфекційного, так і неінфекційного генезу ветеринарні фахівці дотримуються індивідуального підходу до кожного пацієнта.

Нерідко різноманітні ектопаразити можуть слугувати векторами передавання інфекційних та інвазійних захворювань тварин, що, завдяки кліматичним змінам, все більше з'являються на території України. Постійно ведеться пошук нових лікарських форм та засобів для захисту домашніх улюбленців від збудників паразитозів. Однак останні теж здатні адаптуватися та виробляти стійкість до протипаразитарних препаратів. Так, членистоногі, як-от блохи та кліщі у лабораторних умовах за 10-15 поколінь здатні стати нечутливими майже до будь-якого препарату у концентрації, що використовується під час лікування тварин, та здатні передавати цю стійкість наступним поколінням [1-2].

Це не означає, що те саме станеться в природних умовах, однак, практикуючим ветеринарним фахівцям потрібно завжди вживати заходів щодо профілактики розвитку стійкості паразитів до лікарських засобів. Останнього можна досягти шляхом комбінації та використання синергізму антипаразитарних препаратів різних груп [3].

Ізоксазоліни вважаються безпечними ектопаразитами широкого спектра дії для домашніх тварин та ефективні під час лікування інвазій різними групами членистоногих (кліщі, блохи та воші). Більше того, нині немає повідомлень про стійкість членистоногих до ізоксазолінів.

Сполуки – похідні ізоксазолінів, діють як інгібітори спіральних субодиниць гамма-аміномасляної кислоти (ГАМК), нейромедіатора, виявленого в периферичній нервовій системі безхребетних, і мають сильну інгібуючу активність щодо глутамат-залежних хлоридних каналів у безхребетних, зокрема й членистоногих.

Комбінування сполук похідних ізоксазолінів та препаратів групи макроциклічних лактонів дає змогу різко підвищити захист тварин від ектопаразитів та запобігти поширенню трансмісивних хвороб серед тварин [4].

Метою дослідження було порівняти ефективність препарату «NexGard Combo» щодо захисту від бліх та дослідити показник «блошиного стримування» (*fleas control*) порівняно із застосуванням найбільш поширених засобів для захисту котів від ектопаразитів.

Матеріал і методи досліджень. Матеріалом для досліджень були коти різних порід та віку, що надходили у клініку «Доктор Вет» м. Біла Церква за період із січня по вересень 2023 р. За проханням власників, тварин обробляли засобами захисту від ектопаразитів. З таких тварин було сформовано 4 дослідні групи по 4 тварини у кожній. Котів першої групи обробляли препаратом «Advocate» (ДР – імідаклоприд, моксидектин), другої групи – препаратом «Broadline» (ДР – фіпроніл, еприномектин, празиквантел), третьої групи – препаратом «Stronghold Plus» (ДР – селамектин, сароланер), четвертої групи – препаратом «NexGard Combo» (ДР – есафоксоланер, еприномектин, празиквантел). Тварин обстежували на наявність бліх впродовж 35 дів: до нанесення препаратів, на 7, 14, 21, 28 та 35 добу після нанесення лікарських засобів.

Результати досліджень. В табл. 1 наведено результати ефективності препаратів щодо захисту котів від бліх (*Ctenocephalides felis*) впродовж 35 дів досліджень. Так, із отриманих результатів бачимо, що найменш ефективним виявився препарат «Advocate». У групі тварин, де ним обробляли тварин, виявляли бліх на тваринах уже на 14 добу після обробки. Вищу ефективність, що майже відповідала заявленій виробником, проявив препарат «Broadline», за обробки яким ектопаразитів на тваринах виявляли на 28 добу після застосування.

Таблиця 1. Порівняльна оцінка ефективності препаратів проти *Ctenocephalides felis*

Препарат	Кількість тварин у групі	Виявлення бліх на кішках, доба після обробки					
		0	7	14	21	28	35
Advocate	4	+	-	+	+	+	+
Broadline	4	+	-	-	-	+	+
Stronghold Plus	4	+	-	-	-	-	+
NexGard Combo	4	+	-	-	-	-	+

Повністю відповідали заявленій ефективності препарати «Stronghold Plus» та «NexGard Combo». На оброблених цими препаратами тваринах бліх виявляли лише на 35 добу після нанесення. На нашу думку, поєднання діючих речовин із групи ізоксазолінів та похідних макроциклічних лактонів зумовлює високу ефективність вищезазначених препаратів та запобігає розвитку стійкості ектопаразитів до останніх. Цей факт підтверджує дещо нижча ефективність препарату «Broadline», що має схожий склад із «NexGard Combo». До складу препарату «Broadline» замість есафоксоланеру входить фіпроніл, до якого блохи розвинули вже певну стійкість.

Ще однією перевагою «NexGard Combo» порівняно із «Stronghold Plus» є можливість застосування кішкам у період вигодовування кошенят молоком, оскільки діючі речовини «NexGard Combo» не проникають у молочну залозу та не виділяються із молоком. Також наявність у складі «NexGard Combo» празиквантелу дозволяє захистити котів від збудників дипілідіозу та ехінококозу, що, як відомо, становлять небезпеку для здоров'я людини.

Висновки

Комбінування препаратів груп макроциклічних лактонів та похідних ізоксазоліну дає змогу ефективно захищати тварин-компаньйонів від ектопаразитів та запобігати розвитку стійкості ектопаразитів до антипаразитарних препаратів. Окрім захисту тварин від ектопаразитів, також профілакується поширення збудників трансмісивних захворювань.

Список використаних джерел

1. Вербицький В. В., Шаганенко В. С. Моніторинг епізоотичної ситуації щодо паразитарних захворювань собак у м. Бориспіль. *Актуальні проблеми ветеринарної медицини* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. магістрантів (Біла Церква, 21 листопада 2019 р.). БНАУ. Біла Церква, 2019. С. 46–48.
2. Kruchynenko O. V. Ectoparasites of dogs and cats (spreading and treatment). *Bulletin of Poltava State Agrarian Academy*. 2020. No. 3. P. 241–250. DOI:10.31210/visnyk2020.03.28
3. Ектопаразитози домашніх і продуктивних тварин та засоби захисту / Л. П. Артеменко [та ін.]. *Науковий вісник ветеринарної медицини*. 2020. № 2. С. 65–76. DOI:10.33245/2310-4902-2020-160-2-65-7.
4. Ефективність застосування салоранера за лікування собак із мутантним MDR1 геном хворих саркоптозом / Р. В. Шаганенко, В. П. Гончаренко, Н. В. Козій, Н. В. Авраменко, В. С. Шаганенко. *Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Сучасний розвиток ветеринарної медицини* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Біла Церква, 26 жовтня 2023 р.). Біла Церква, 2023. С. 62–64.